

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/211/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014201314
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014201314.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančenika v právnej veci navrhovateľa: H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., právne zastúpeného: JUDr. Melánia Kvietková, advokátka so sídlom Tomášikova č. 35, Košice, IČO:170 800 02, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. mája 2015, č.k. 5Sd/100/2014-39, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 13. mája 2015, č.k. 5Sd/100/2014-39, v napadnutej časti týkajúcej sa veci samej m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 24. apríla 2012 z r u š u j e a vec v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

II. Odporkyňa j e p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 145,84 € na účet právnej zástupkyne navrhovateľa, JUDr. Melánie Kvietkovej, vedený v Y., pod číslom XXXXXXXXXXXX, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom v Prešove z 13.mája 2015, č.k. 5Sd/100/2014-39, potvrdil rozhodnutie číslo XXXXXX XXXX X z 24.apríla 2014, ktorým odporkyňa podľa § 65 ods. zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa z 20.decembra 2010 o priznanie starobného dôchodku od XX.D. XXXX. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Železničnej polície (ďalej len („GR ŽP“) č.GRŽP-246-3/2004-OSSZ-SZ zo dňa 22. januára 2004 bol navrhovateľovi od 1.januára 2004 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“), podľa ktorého výška výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) spolu s prídavkom k starobnému dôchodku. Na tom základe mal preukázané, že podmienky nároku s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. už posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme už určil útvár sociálneho zabezpečenia GR ZVJS (správne malo byť uvedené „GR ŽP“); na určenie sumy starobného dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená doba základnej vojenskej služby od 01.08.1968 do 30.07.1970, doba služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR od 10.08.1970 do 31.03.1999 a doba služobného pomeru príslušníka Železničnej polície SR od 01.05.1999 do 31.12.2003.

Podľa názoru krajského súdu okolnosť, že navrhovateľovi boli nároky vyplývajúce zo zaradenia doby služobného pomeru v I.kategórii funkcií po dovŕšení dôchodkového veku podľa zákona č. 100/1988 Zb. už raz zhodnotené, vylučuje možnosť vzniku ďalšieho nároku na ten istý druh dôchodku podľa neskoršieho zákona o sociálnom poistení, lebo by išlo o duplicitné zhodnotenie tej istej doby sociálneho zabezpečenia. Keďže nárok na starobný dôchodok už posúdil útvár sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra, tento útvár je podľa názoru krajského súdu oprávnený zhodnotiť aj doteraz nezhodnotené doby civilného zamestnania, získané tak pred vznikom nároku na starobný dôchodok ako aj po vzniku tohto nároku.

Z uvedených dôvodov krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne ako zákonné potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním len v časti, týkajúcej sa vecí samej z dôvodu, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho názoru. Namietol, že rozhodnutím GR ŽP mu bol priznaný výsluhový dôchodok vo výške starobného dôchodku, ale pre zistenie výšky výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. (na účely jej porovnania s výškou starobného dôchodku) mu neboli a ani nemohli byť zhodnotené doby, získané vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Odporkyňa taktiež nezohľadnila doby poistenia, ktoré získal vo všeobecnom systéme po vzniku nároku na dôchodok; v tomto systéme je poistený naďalej. Ak mala priznaný výsluhový dôchodok vo výške starobného dôchodku, odporkyňa mala po zistení teoretickej výšky starobného dôchodku tento krátiť podľa čl. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a aby mu priznal trovy odvolacieho konania vo výške 145,84 €.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu trvala na vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, lebo krajský súd vec dostatočne právne posúdil.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a rozhodnutie odporkyne bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 65 ods.2 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 175 zákona č.100/1988 Zb. i § 274 zákona č.461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú.

V zmysle § 132 ods.1 písm. a/ v spojení s § 129 zákona č.100/1988 Zb. policajt má nárok na starobný

dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Nebolo sporné, že navrhovateľ vykonával službu zaradenú do I. kategórie funkcií viac ako 20 rokov. V súlade s § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 ods. 1 zákona č.461/2003 Z.z. mu zostal zachovaný nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov.

Taktiež nebolo sporné, že navrhovateľ ako príslušník Policajného zboru SR, resp. Železničnej polície SR vykonával službu policajta, hodnotenú v I. kategórii funkcií (vrátane základnej vojenskej služby) od 01.08.1968 do 30.07.1970, od 10.08.1978 do 31.03.1999 a v III. pracovnej kategórii od 01.05.1999 do XX.XX.XXXX, teda do vzniku nároku na starobný dôchodok a po vzniku nároku na starobný dôchodok od XX.XX.XXXX do 31.12.2003.

Okrem dôb služby, hodnotiteľných pre nárok a výšku výsluhového dôchodku podľa § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z.z. navrhovateľ získal doby zamestnania (poistenia) vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia od 01.09.1964 do 31.07.1968, od 07.08.1970 do 09.08.1978 a po vzniku nároku od 01.01.2004 do XX.XX.XXXX, od ktorého žiadal starobný dôchodok priznať, resp. jeho poistenie trvalo aj po tomto dni.

Pokiaľ odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa s odôvodnením, že pre nárok na výsluhový dôchodok mu boli zhodnotené nielen doby služby, ale aj ostatné vyššie uvedené doby zamestnania a štúdia, a z toho dôvodu tieto ostatné obdobia nie je možné považovať za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z.z., taký záver nie je správny.

Spôsob výpočtu sumy výsluhového dôchodku policajta je upravený v § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z.

V zmysle § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. suma výsluhového dôchodku policajta, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona.

V zmysle § § 22 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. bolo možné navrhovateľovi na určenie sumy výsluhového dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. hodnotiť len doby od 18. roku veku.

Navrhovateľ všetky podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok splnil dňom XX.XX.XXXX.

Z vyššie uvedeného rozhodnutia GR ŽP o priznaní výsluhového dôchodku vyplýva, že výška výsluhového dôchodku navrhovateľa, vypočítaná podľa § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. bola nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 100/1988 Zb). a sumy prídavku k starobnému dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 73/1998 Z.z.), a preto v súlade s § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. výsluhový dôchodok navrhovateľa bol priznaný v sume uvedeného úhrnu starobného dôchodku a prídavku k dôchodku.

Z ustanovení § 38, § 39 a § 128 ods.1 zákona č. 328/2002 Z.z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu služby potrebnú pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľovi rozhodnutím GR ŽP nebol priznaný starobný dôchodok. Bol mu priznaný výsluhový dôchodok a iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa skorších predpisov.

Zo žiadosti o dôchodok a evidenčného listu o dobách zamestnania vyplýva, že navrhovateľ bol na účely zákona č. 461/2003 Z.z. dôchodkovo poistený aj pred 18. rokom veku - táto doba sa na účely výpočtu sumy starobného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. pre určenie sumy výsluhového dôchodku

nemohla v jeho prípade hodnotiť; je však hodnotiteľná ako doba poistenia podľa zákona č.461/2003 Z.z.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne nie je súladné so zákonom. Rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne posúdiť nárok navrhovateľa na starobný dôchodok znova, vysporiadať sa s hodnotením doby štúdia pred 18.rokom veku ako aj dobou dôchodkového poistenia od 07.08.1970 do 09.08.1978 a dobou poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok od 01.01.2004, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods.4 O.s.p.). Nové rozhodnutie riadne odôvodní.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní zastúpený advokátkou a uplatnil náhradu trov právnej služby poskytnutej v odvolacom konaní a to za 2 úkony v roku 2015 (prevzatie zastúpenia a príprava + podanie odvolania) po 64,53 € + režijný paušál 2x 8,39 € v celkovej výške 145,84 €. Uvedené trovy bolo vyčíslené v súlade so zákonom č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb a preto ich náhradu odvolací súd priznal navrhovateľovi vo vyčíslenej sume, ktorú je odporkyňa podľa § 149 ods. 1 O.s.p. povinná zaplatiť právnej zástupkyni navrhovateľa.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.